ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ТА ПЕРЕДОВИХ ДЕРЖАВ СВІТУ (США, ВЕЛИКОБРИТАНІЇ, ФРАНЦІЇ)

С. Маринчак

Луцьк, Волинський державний університет ім. Лесі Українки

Сучасний стан розвитку системи вищої освіти в Україні дозволяє зробити висновок, що маючи багато позитивного, вона все-таки потребує значного реформування відповідно до вимог часу і потреб особистості.

Як свідчить світовий досвід, лише високорозвинута система освіти, яка дозволяє кожному, хто навчається, максимально визначити і вдосконалити свої здібності, сприяє духовному та матеріальному розвитку державу, її прояву у відкритому суспільстві та авторитетові у світовому співтоваристві.

Практичний досвід роботи у вищому навчальному закладі дозволяє нам зробити висновок, що підготовка кваліфікованих спеціалістів є неможливою без постійного творчого пошуку, аналізу та впровадження передових педагогічних технологій, аналітичного розгляду досвіду високорозвинутих держав світу.

Відомо, що вища освіта Великобританії, Франції, США здійснюється здебільшого через систему університетів, які водночас є й науковими та культурними осередками.

Так, славнозвісний Оксфордський університет фактично є корпорацією 39 коледжів, системою, що включає науково-дослідні інститути (зокрема, з математики, медицини, соціознавства, педагогіки, експериментальної психології), лабораторії, обчислювальні центри та декілька музеїв.

Сорбонна, або Паризький Університет, складається з 13 інститутів, які мають різні навчальні і науково-виробничі підрозділи (10 з економіки, права, літератури і лінгвістики, суспільних наук; 2 - фізико-математичного профілю; 1 - з медицини і біології).

На відміну від цих складних систем, найстаріший університет США - Гарвардський - має не таку складну структуру і включає лише коледж та декілька факультетів (гуманітарних та природничих наук, юридичний, медичний, богословський, конструкторський, практичної адміністрації та інші).

Ми дотримуємося думки, що Україна, будучи європейською державою, лигше сприйняла б систему університетської освіти, притаманну Франції та Великобританії. Наш інтелектуальний потенціал та багата духовність дозволяють створити національні університети, що були б справжніми науково-освітніми та культурними осередками. З іншого боку, жодна з ідей, якою б прекрасною та випробуваною вона не була, не може бути сприйнята без зваженого критичного підходу. Створення такої системи - процес довготривалий, такий, що потребує значних фінансових та інтелектуальних затрат, чіткої послідовної організації. Створення такої системи не може бути одноразовим адміністративним заходом. Це зміна, що має відбуватися поступово, виходити з переконання багатьох людей, тобто показувати доцільність її впровадження через задоволення фінансових, соціальних та особистісних інтересів.

Університети, як центри освіти, науки і культури, повинні забезпечувати підготовку спеціалістів, які б поєднували якісну професійну підготовку і позитивні індивідуальні особисті якості, притаманні справжньому інтелігентові, представнику національної еліти.

На нашу думку, формування і розвиток особистості майбутнього інтелекта повинен відбуватись послідовно, гармонійно, в процесі викладання усіх дисциплін у вищій школі.

Аналізуючи сучасний стан та тенденції розвитку системи вищої освіти США, Великобританії і Франції, та спираючись на результати власних експериментальних досліджень, можемо зробити висновок, що надзвичайно важливим на сучасному етапі розвитку вищої освіти є впровадження нових педагогічних технологій, відхід від суто репродуктивного способу навчання. Освітні системи передових держав спрямовані на врахування неповторної індивідуальності учасників навчально-виховного процесу з їх ціннісними орієнтаціями, соціальними установками, фізіологічними і духовними потребами. Саме в результаті взаємодії учасників навчального процесу та їх фізичних, інтелектуальних, соціальних та духовних особливостей відбувається формування особистості, здатної діяти у новому суспільстві

В результаті проведених нами досліджень доцільності впровадження нових технологій у систему вищої освіти в Україні були

отримані дані, що свідчать про високу ефективність педагогічних інновацій в умовах нашої вищої школи.

Таким чином, логічними будуть висновки, що система вищої освіти України, безумовно, потребує реформування та вдосконалення з одночасним збереженням уже існуючого позитивного досвіду; порівняльний аналіз системи вищої освіти України, США, Великобританії і Франції дозволяє зробити висновок, що в Україні можливим є використання кращого досвіду згаданих вище країн щодо організації вищої школи (мережа університетів як науково-освітніх та культурних центрів, ширше систематизоване, науково обгрунтоване застосування нових технологій навчання у підготовці сформованої творчої особистості) з обов'язковим критичним розглядом і досконалим науково-практичним обгрунтуванням; нами проводяться подальші дослідження ефективності застосування нових педагогічних технологій в системі вищої освіти, результати яких сподіваємося висвітити в подальших публікаціях та наукових виданнях.

З ДОСВІДУ РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ В УКРАЇНІ – США, ВЕЛИКОБРИТАНІЇ, НОРВЕГІЇ, ДАНІЇ

М. Кікець, З. Кікець

Луцьк, Волинський державний університет ім. Лесі Українки

Сучасний розвиток вищої школи в Україні має чимало позитивних сторін, проте треба ще докласти значних зусиль для здійснення реформ, щоб відповідати нормам високого рівня у світі.

Перебуваючи в Великобританії, Норвегії, Данії та США, ми мали змогу ознайомитися з системами освіти цих країн і передовим досвідом працівників їхніх вищих шкіл.

Незважаючи на те, що у кожній передовій країні світу є своєрідний підхід до здійснення навчального процесу та організації наукової роботи, спільними рисами у них є висококваліфіковане планування, надійна правова основа і раціональне фінансове забезпечення.